

Koncepce komunitní školy

2022–2025

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Svatoplukova 11, příspěvková organizace
Svatoplukova 11, 779 00 Olomouc

Zpracoval: Mgr. David Lopaur
koordinátor komunitní školy
e-mail: david.lopaur@zssvatoplukova.cz

Platnost a účinnost koncepce: od 1.1.2022

1.	ÚVOD	3
2.	O ŠKOLE	4
3.	CHARAKTERISTIKA KOMUNITNÍ ŠKOLY	5
4.	VIZE KOMUNITNÍ ŠKOLY	6
5.	REFLEXE 2018–2021	7
6.	ROZVOJ ŠKOLY V BUDOUCNU	10

1. Úvod

S termínem komunitní škola se v českém prostředí prozatím setkáváme velmi výjimečně. Tendence současného vývoje vzdělávání však postupně k tomuto trendu směřuje. Některé české školy či školská zařízení, především ty v menších obcích, se jako komunitní školy chovají, což není nic neobvyklého nebo ryze moderního. Takové školy jsou zvyklé být centrem společenského i kulturního dění, je pro ně samozřejmá intenzivní spolupráce a interakce s obcí, rodiči, spolky, případně zapojování se do každodennosti života v místě svého působení. Jsou tedy plně napojeny a propojeny s místní komunitou. Ve větších obcích a městech tomu takto zpravidla nebývá.

ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11 je jedna z mála takovýchto škol v Olomouckém kraji či přímo na Moravě. Počátek přeměny v komunitní typ školského zařízení se datuje až do roku 2015, kdy vedení školy začalo ve spolupráci se statutárním městem Olomouc zpracovávat dokument *Otevřená škola*. Ten stanovil vize, strategické cíle a hlavní rozvojové záměry školy, která se tak komunitní nakonec mohla stát. Vše vznikalo v souladu s dokumenty města Olomouce *Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020* a *Koncepce rodinné politiky statutárního města Olomouce na roky 2016–2018*. Na dokument *Otevřená škola – Plán přeměny školy 2016–2020* nyní navazovala *Koncepce komunitní školy 2018–2021* a aktuální *Koncepce komunitní školy 2022–2025*.

2. O škole

Naše příspěvková organizace poskytuje vzdělávání v základní a mateřské škole, nabízí zájmovou činnost ve školní družině a poskytuje službu v oblasti stravování. Základní škola má kapacitu 414 žáků, mateřská škola poté 187 dětí. Výchova a vzdělávání základní školy je realizována v budově Svatoplukova 11, Olomouc, mateřské školy potom na adrese stejné a dalších dvou Na Trati 80 a Řepčínská 56, Olomouc.

ZŠ a MŠ Olomouc Svatoplukova 11 (dále jen škola) působí v městské části Řepčín. Prezentuje se jako škola se sportovní tradicí či jako městská škola s nádechem venkova. Důvodem je nízký počet žáků ve třídách (především na druhém stupni ZŠ), přátelské prostředí, nová kvalitní sportoviště, nabídka kroužků zaměřených na pohyb a lokace školy, která si stále zachovává vesnický ráz (převažují zde rodinné domky, dostatek zelených ploch a klidových zón, blízkost přírody).

3. Charakteristika komunitní školy

Komunitní školou je taková škola, která se zapojuje do života místní lokality a sama se stává centrem dění. Hlavním posláním školy je poskytovat žákům kvalitní vzdělávání a budovat v nich správné životní hodnoty. Úkol komunitní školy je vykonávat funkci vzdělávací a výchovnou s propojením na funkci otevřeného, společenského, kulturního a volnočasového centra v lokalitě svého působení. Škola je orientována na rozvoj měkkých dovedností (soft skills), prosociálního jednání a posilování občanských postojů žáků. Cílem školy by mělo být především vzdělávání a propojení aktivit školy s naplňováním potřeb místní komunity.

Škola se přirozeně zapojuje do života společnosti, a proto by se měla vyvíjet stejně, jako se vyvíjí společnost, dbá tedy o to, aby se její účastníci a absolventi mohli uplatnit v reálném životě. Zapojením školy do života lokality se komunitní škola snaží přiblížit vzdělávání běžnému životu, žáci si uvědomují, že jsou jeho součástí. V takovém prostředí je posilováno vědomí žáka, který není jen pasivním konzumentem všech aktivit. Mohou se tak aktivně spolupodílet na akcích pořádaných školou, navrhopvat jejich zlepšení, realizovat další nové aktivity apod. V otevřené škole by se mělo ozdravit klima, účastníci vzdělávání se stávají partnery. Žáci mají možnost zazařit v roli dobrovolníků a organizátorů, participují na životě v lokalitě. Všechny tyto aspekty tak ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11 naplňuje již od roku 2016, kdy se komunitní školou stala.

4. Vize komunitní školy

Vizí školy je, aby i nadále:

- byla přátelská a otevřená, podporující vzájemné respektující vztahy
- uměla využívat jedinečné polohy v blízkosti centra města i CHKO Litovelské Pomoraví ve výuce
- budovala učitelské i společenství, v němž se všichni zúčastnění stále vzdělávají, spolupracují a navzájem podporují
- byla otevřená klasickému i alternativnímu přístupu ve vzdělávání
- vytvářela podmínky pro to, aby každý ve školním společenství poznával sám sebe, své schopnosti a možnosti, nacházel svůj životní směr, rozvíjel vytrvalost a zažil úspěch
- rozvíjela čtenářskou, matematickou a jazykovou gramotnost i zdravý životní styl

A aby v oblasti kultury byla stále místem:

- komunitního sdílení
- mezigeneračního učení
- dobré praxe
- které vytváří příznivé povědomí na veřejnosti

5. Reflexe 2018–2021

V uplynulých letech škola realizovala aktivity za účelem propojení školy jako výchovně-vzdělávacího centra a veřejnosti, ale také v oblasti mezigeneračního provázání. Tyto aktivity pořádané školou v době po vyučování jsou veřejností vnímané již jako tradiční. Jejich tradici se podařilo udržet zejména v roce 2018 a 2019, avšak v letech následujících vlivem pandemické situace nemoci covid-19 proběhnout nemohly. Do budoucna však s nimi počítáme i nadále.

a) Pravidelné akce pořádané školou jsou:

- **Vánoční jarmark** – jedna z nejoblíbenějších komunitních akcí, kterou si pravidelně užívají děti, rodiče, prarodiče i učitelé školy
- **Besedy pro rodiče budoucích prvňáčků** – aktivita vítaná rodiči, kde se připravují na vstup žáků prvních tříd do školy
- **Cestička do školy** – unikátní projekt, během kterého se setkávají děti z mateřské školy s pedagogy ze školy základní, aby jim byl usnadněn přechod mezi oběma stupni
- **Karneval pro děti** – radovánky v maškarních kostýmech pro děti základní školy
- **Ples mateřské školky** – obdobná akce pro děti školy mateřské
- **V parku to žije!** – vytvořená zábavná stanoviště pro holky, kluky, mámy, táty... prostě všechny za podpory studentů FTK Olomouc
- **Celé Česko čte dětem** – hlasitým předčítáním podporujeme rozvoj čtenářské gramotnosti dětí, akce byla využívána především během pandemie covid-19 v on-line prostoru
- **Štafetový běh** – pro žáky a pedagogy, ale také celé rodiny

A nově také:

- **Memoriál Dany Voltnerové** – výsadba tulipánů před naší školou na památku bývalé kolegyně
- **Memoriál Hany Maciuchové** – vzpomínka na život bývalé patronky školy prostřednictvím soutěže
- **Naučné stezky** – pravidelné stezky okolo školy připravovaná na různá výročí či témata
- **Férová snídane** – piknik pro žáky a rodiče spojen s ekologickými aktivitami

Naše škola se však účastní také aktivit, kterých ona sama pořadatelem není. Řada z akcí, jež se na půdě školy konají, tak má svého komunitního partnera.

b) Pravidelné akce spolupořádané školou:

- **Lampionový průvod** – pravidelná akce spojená s vystoupením žáků školy a dalšími zábavnými aktivitami pro celou rodinu, ale i ostatní obyvatele městské části
- **Rozsvícení vánočního stromu** – za přítomnosti hudebního doprovodu odstartujeme období vánočních svátků a klidu
- **Úklid řeky Moravy** – žáky vedeme k environmentálnímu smýšlení, a proto se snažíme i o pomoc při úklidu okolí školy, městské části či povodí Moravy
- **Pálení čarodějnic** – oblíbená akce dětí se stanovišti
- **Kácení máje** – obnovená tradice, na níž se setkávají děti, rodiče i učitelé
- **Spolupráce se seniory** – v nově zrekonstruované části budovy školy jsou prostory pro klub seniorů, kteří se zde pravidelně setkávají. Prostory využíváme také pro kulturní programy od dětí
- **Charitativní akce** – Krabice od bot, Vánoční hvězda, Charita ČR, ...

c) Škola výrazně spolupracuje s těmito institucemi:

- **Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého (dále UP)** – animační programy, školy v přírodě, projekt EXPRO, sportovní odpoledne, viz V Parku to žije!
- **Právnícká fakulta UP** – především Street law, kde studenti vyučují právo v 7. a 8. ročníku a zvyšují tak právní gramotnost žáků skrze příklady z reálné praxe
- **Filosofická fakulta UP** – dříve projekt Příběhy našich sousedů, který plánujeme obnovit, aktuálně spíše spolupráce se studenty při výukových hodinách dějepisu, kteří zde nabírají praxi
- **Pedagogická fakulta UP** – obdobně jako u Fakulty filosofické, viz výše
- **Gymnázium Hejčín** – spolupráce v rámci projektových dnů či jiných akcí, např. Rozsvít a zemřeš!, které si připravují středoškolští studenti pro žáky školy základní
- **Fakultní nemocnice Olomouc** – spolupráce s onkologickým oddělením, viz Vánoční hvězda
- **ARPOK** – Aktivní občanství v globálních souvislostech, dlouhodobý projekt udržitelnosti

Dále jsou jednotliví pedagogové školy zapojení v mnohých spolupracích jako např.: Vytuň si školu, Čtenářská gramotnost (skrže Kellner Foundation), SOŠ Štursova v Olomouci (žáci jezdí na workshopy z oblasti gastronomie), IKAP (zajištění spolupráce základních škol se středními odbornými a učilišti), Institut praktické pedagogiky, Zachraň zeměpis (sdílení praxe, připomínky ke změnám v RVP), Naproti (spolupráce nízkoprahových zařízení a škol), Pomáháme školám k úspěchu, Dějepis+ (projekt usilující o zavedení badatelské metody do výuky) a další. Všechny uvedené akce a projekty naplňují krátkodobé a střednědobé cíle komunitní školy. O těchto aktivitách informujeme žáky, rodiče a občany prostřednictvím:

- webových stránek školy – odkaz [zde](#)
- facebookového účtu školy – odkaz [zde](#)
- instagramového účtu školy – odkaz [zde](#)
- školního časopisu Svatoušek – odkaz [zde](#)

Svatoušek

první distanční vydání | duben 2021

Svatoušek

druhé vydání | prosinec 2021

6. Rozvoj školy v budoucnu

Rozvoj školy do budoucna lze rozdělit do pěti rovin.

a) Prohlubování a rozšiřování současných akcí a spolupráce

V rámci rozvoje komunitní školy škola plánuje pokračovat v doposud úspěšných akcích a projektech, díky nimž zapojuje rodiče, prarodiče dětí a žáků a ostatní občany městské části do dění školy. I v nadcházejících letech chce škola prohlubovat spolupráci s Komisí městské části Olomouc – Řepčín a klubem seniorů. Mezi další subjekty, se kterými chce škola spolupracovat i nadále patří zejména Univerzita Palackého v Olomouci, Gymnázium Hejčín a ARPOK. Spolupráce bude upevňována na stávajících projektech, ale rádi bychom spolupracovali také na projektech budoucích.

b) Personální zajištění

Jednotlivé aktivity mohou být pořádány školou, ale mohou být také nabízeny jako služba, kdy aktivity pořádají jiné organizace. Škola potom poskytuje prostory, zázemí, vnitřní i venkovní, kde mohou aktivity probíhat. Aktivity zajišťují nebo spolupřipravují v současné době především naši pracovníci – pedagogové školy. Rádi bychom však organizaci zajímavých aktivit přenechali také jiným organizacím, které mají zájem něco pořádat pro děti, dospělé, seniory.

c) Komunitní koordinátor

Od 1. 8. 2018 působí na škole komunitní koordinátor. Koordinátor, jak již název napovídá, koordinuje aktivity ve škole, zatupuje školu ve věcech komunitní školy, stará se o reprezentaci školy, spravuje pronájem prostor, komunikuje s partnery, hodnotí úspěšnost aktivit, dle potřeby plánuje zlepšování aktivit, případně navrhuje aktivity nové.

d) Moderní škola v Olomouci

Škola disponuje potenciálem spočívajícím v moderním zázemí, které může nabídnout k využití jak místním komunitám, tak také široké veřejnosti. Nabízíme:

- pronájem prostor pro pořádání kulturních a společenských akcí, jako jsou besedy se známými osobnostmi, přednášky odborníků z Olomouce, divadelní představení, výstavy umělců. Tyto prostory k realizaci svých plánů mohou využít organizace, sdružení, společnosti, kroužky, zájmové skupiny apod.
- relaxační místnost a prostory pro realizaci arteterapie
- učebnu dílen, kterou při spolufinancování Evropské unie vybudovalo statutární město v nevyužitých prostorách školy. Je vybavena moderními stroji a nářadím pro rozvoj manuální zručnosti žáků. Můžeme s Vámi aktivity připravit nebo přispět nápadem z naší praxe
- moderní tělocvičnu, kterou lze využít pro cvičení maminek s dětmi, ale i jako místo pro aktivizaci seniorů. Součástí vybavení jsou i pingpongové stoly.
- sportovní areál čítající dvě multifunkční hřiště s umělým povrchem vybaveny pro fotbal, basketbal, volejbal či další míčové sporty. V blízkosti je nachází také doskočiště pro skok daleký

Cena pronájmu se bude odvíjet od charakteru aktivity a doby pronájmu, z toho důvodu bude stanovována jako cena smluvní po dohodě s vedením školy.

e) Nové příležitosti

Výzvou k využití pro nové aktivity je zahrada mateřské školy Na Trati. Zahrada nabízí možnosti jak pro sportovní vyžití, společenské akce, tak také pro činnosti čistě zahradní. Zahrada nám poskytuje prostor, který se dá využít pro děti „školového“ věku (od 2 do 7 let) – škola má prostory i příležitost tyto děti také aktivizovat.

Pro žáky a pedagogický sbor má škola v plánu vybudovat venkovní zázemí sloužící k relaxaci v podobě pergoly či altánu. Mimo to by chtěla do areálu umístit také některá hospodářská zvířata, přičemž do ukončení koncepce v roce 2025 by se mělo podařit zajistit několik miniprasátek, na čemž aktuálně pracují žáci školy v projektu ARPOK.

Vzhledem k tomu, do kolika projektů je škola zapojena, by se ráda zaměřila především na udržení jejich stávající kvality. Přesto se však může objevit takový, který nás zaujme natolik, že se ho budeme chtít zúčastnit. Právě proto je koncepce komunitní školy je živý dokument, se kterým se bude dále pracovat, jak se budou naplňovat jednotlivé aktivity, nabízet aktivity na vyšší úrovni, zařazovat případně aktivity nové a bude navazována spolupráce s dalšími aktéry komunitní školy.

